

**I. megoldás:** Feladatunk állítása úgy is kimondható, hogy az  $O$  pontnak  $S$ -re vonatkozó  $T$  tükörképe rajta van annak a hat síknak mindegyikén, amelyek egy-egy él felezőpontján áthaladva a szembenfekvő élre merőlegesen állnak. Az állítást ebben az alakban fogjuk bizonyítani, így ugyanis nincs szükség arra, hogy külön vizsgáljuk azt az esetet, amikor  $O$  és  $S$  egybeesnek, és így az  $OS$  egyenes nincs egyértelműen meghatározva.

Jelöljük az  $ABCD$  tetraéder tetszés szerint választott  $BC$ ,  $AD$  szembenfekvő éleinek felezőpontjait  $F_1$ , ill.  $F_2$ -vel és az ezeken át  $AD$ -re merőlegesen állított síkokat  $\sigma_1$ , ill.  $\sigma_2$ -vel. Minthogy szerkesztésüknél fogva  $\sigma_1$  és  $\sigma_2$  párhuzamosok, továbbá  $S$  felezi a végpontjaival  $\sigma_1$ , ill.  $\sigma_2$ -re támaszkodó  $F_1F_2$  szakaszt, azért  $\sigma_1$  tükörképe  $\sigma_2$ -nek  $S$ -re vonatkozóan. Ámde  $O$  rajta van  $\sigma_2$ -n, ennél fogva  $S$ -re vonatkozó  $T$  tükörképe rajta van  $\sigma_1$ -en, amit bizonyítani akartunk. Mindez akkor is érvényes, ha  $\sigma_1$  és  $\sigma_2$  egybeesnek. Meggondolásunk bármely szemköztes élpárra alkalmazható, mert a  $BC$ ,  $AD$  élpárnak semmi olyan tulajdonságát nem használtuk ki, ami ne volna meg bármely szemköztes élpárnak (nincs is ilyen a feltevésben, hiszen tetszőleges tetraéderről szól az állítás). Ezzel bizonyításunkat befejeztük.

*Grallert Ferenc* (Miskolc, Földes F. g. III. o. t.)

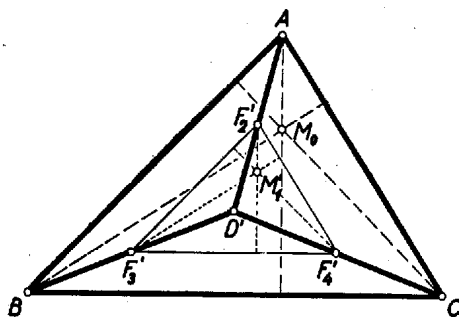
**II. megoldás:** Az  $O$  és  $T$ , valamint a fenti  $F_1$ ,  $F_2$  pontok paralelogrammát határoznak meg, mert az  $OF_2TF_1$  négyszög  $OT$  és  $F_1F_2$  átlóinak közös a felezőpontja:  $S$ , tehát  $TF_1 \parallel OF_2$ . Ámde  $O$  definíciója folytán  $OF_2$  merőleges  $AD$ -re, így  $TF_1$  is merőleges  $AD$ -re, tehát  $T$  benne van az  $F_1$ -en át  $AD$ -re merőlegesen állított síkban.

*Náray Miklós* (Bp. VIII., Széchenyi I. g. III. o. t.)

**III. megoldás:** Az  $O$  és  $T$  tükrösségére gondolva tekintsük az egész  $ABCD$  tetraédernek az  $S$  súlypontra vonatkozó  $A'B'C'D'$  tükörképét. Minthogy  $S$  közös felezőpontja a három szemközti élpár felezőpontjait összekötő szakasznak, azért  $A'B'C'D'$  élfelező pontjai egybeesnek  $ABCD$ -éivel pl. (az előző megoldások jelöléseivel)  $A'D'$ -nek  $F_2'$  felezőpontja egybeesik  $BC$ -nek  $F_1$  felezőpontjával. És mivel még  $A'D'$  párhuzamos  $AD$ -vel, azért az  $F_1$  en át  $AD$ -re merőlegesen álló sík egybeesik az  $F_2'$ -n át  $A'D'$ -re merőlegesen álló síkkal, azaz  $A'D'$  felezőmerőleges síkjával, tehát átmegy  $A'B'C'D'$  körülírt gömbjének  $O'$  középpontján, ami pedig a tükrözés folytán éppen  $O$ -nak  $S$ -re vonatkozó tükörképe. Evvel az állítást bebizonyítottuk.

*Montvay István* (Bp. XIX. Landler J. g. IV. o. t.)

*Megjegyzés.* Jelöljük a  $D$  csúcsból kifutó  $DA$ ,  $DB$ ,  $DC$  élek felezőpontjait  $F_2$ ,  $F_3$ ,  $F_4$ -gyel. Az  $F_2F_3F_4$  háromszög a  $D$  középpontra nézve hasonló helyzetű az  $ABC$  háromszöggel, ennél fogva az  $F_2$ ,  $F_3$ ,  $F_4$ -en át a  $BC$ ,  $CA$ , ill.  $AB$  élre merőlegesen álló síkok egyben  $F_3F_4$ ,  $F_4F_2$ , ill.  $F_2F_3$ -ra is merőlegesek, így az  $F_2F_3F_4$  síkot az  $F_2F_3F_4$  háromszög magasságvonalaiiban metszik, egymást pedig abban a  $t_D$  egyenesben, amely átmegy az  $F_2F_3F_4$  háromszög  $M_1$  magasságpontján és merőleges az  $ABC$  síkra.



(Az ábra a tetraédernek az  $ABC$  síkon való merőleges vetületét mutatja, erre utalnak a síkon kívüli pontok jelei mellett álló vesszők.) Eszerint  $T$  a  $t_D$ -n van. Az  $F_2F_3F_4$  háromszöget a tetraéder egyik (a  $D$  csúcsához tartozó) középmetsetének nevezve és a középmetsetet mindegyik csúcshoz elkészítve a bebizonyított állítás egy része így is kimondható: a tetraéder középmetseteinek magasságpontjain át az illető középmetsetek síkjára állított merőlegesek egy ponton mennek át.

Ha  $ABCD$  ortocentrikus, akkor  $F_2F_3F_4D$  is ortocentrikus, ezért  $D$ -ből kiinduló közös magasságvonaluk átmegy az  $F_2F_3F_4$ , ill.  $ABC$  lap  $M_1$ , ill.  $M_0$  magasságpontján, azaz  $t_D$  átmegy az  $M_0$  ponton. Eszerint  $T$ -nek az  $ABCD$  tetraéder mindnégy lapján való vetülete az illető lap magasságpontja, tehát  $T$  maga azonos a tetraéder magasságpontjával.